

## **ВІД РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ**

### **Про прийняття Верховною Радою України в цілому Закону України “ПРО ЗАХИСТ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ”**

**16 березня 2006 року Верховною Радою України у другому читанні розглянутий проект Закону України “Про захист персональних даних”.**

**За результатами розгляду законопроект прийнятий в цілому як Закон.**

**Згідно з поіменним голосуванням: “за” – 287, “проти” – 0, “утримались” – 1, “не голосувало” – 108. Всього – 396. Рішення прийнято.**

**Закон набирає чинності з 1 січня 2007 року.**

**Законопроект розроблявся з 1997 року у Національному агентстві інформатизації при Президентові України (1997-1999 рр.), Державному комітеті зв’язку та інформатизації України (1999-2002 рр.) та Науково-дослідному центрі правової інформатики Академії правових наук України (2002-2006 рр.)**

**Законопроект зареєстрований у ВР України від 10.01.2003 р. № 2618, розглянутий у першому читанні та прийнятий за основу Постановою ВР України від 15.05.2003 р. № 784-IV.**

**Ініціатори внесення законопроекту на розгляд Верховної Ради України:**

**Родіонов М.К.** Народний депутат України IV скл.

**Ніколаєнко С.М.** Народний депутат України IV скл.

**Юхновський І.Р.** Народний депутат України IV скл.

**Толочко П.П.** Народний депутат України IV скл.

**Ситник К.М.** Народний депутат України IV скл.

\*\*\*\*\*

### **Закон України “ПРО ЗАХИСТ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ”**

#### **Стаття 1. Сфера дії Закону**

Цей Закон регулює відносини, пов’язані з обробкою персональних даних.

Дія цього Закону не поширюється на діяльність зі створення баз персональних даних фізичною особою виключно для особистих чи побутових потреб.

#### **Стаття 2. Визначення термінів**

У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:

база персональних даних – іменована сукупність упорядкованих персональних даних в електронній формі та/або у формі картотек персональних даних;

власник персональних даних – фізична особа, яка має право власності на персональні дані про себе;

володілець персональних даних – фізична та/або юридична особа, якій власником персональних даних надано право на обробку цих даних;

ідентифікація персональних даних – встановлення тотожності певної фізичної особи відомостям про неї, які визначають її особистість;

обробка персональних даних (обробка) – будь-яка дія або сукупність дій, здійснених в інформаційній (автоматизованій) системі та/або в картотеках персональних даних, які пов’язані із збиранням (придбанням), реєстрацією, накопиченням, зберіганням, адаптуванням, зміною, по-

новленням, використанням і поширенням (розповсюдженням, реалізацією, передачею), знищенням відомостей про фізичну особу;

персональні дані – окремі відомості про фізичну особу чи сукупність таких відомостей, що ідентифіковані або можуть бути ідентифіковані;

право власності на персональні дані – встановлене законом право фізичної особи на володіння, користування, розпорядження відомостями про себе, а також право забороняти іншим суб’єктам їх використання, крім випадків, встановлених законом.

### **Стаття 3. Законодавство про захист персональних даних**

Законодавство про захист персональних даних складають Конституція України, цей Закон, Закон України “Про інформацію”, Закон України “Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах”, інші закони та нормативно-правові акти, міжнародні договори України, згода на обов’язковість яких надана Верховною Радою України.

### **Стаття 4. Суб’єкти відносин, пов’язаних із персональними даними**

Суб’єктами відносин, пов’язаних із персональними даними, є:

власник персональних даних;

володілець персональних даних;

користувач персональних даних;

уповноважений орган з питань захисту персональних даних.

За договором або дорученням власник персональних даних може надати право розпоряджатися цими даними іншій фізичній або юридичній особі – розпоряднику персональних даних.

Суб’єкти відносин, пов’язані із персональними даними, зобов’язані:

не допускати розголошення персональних даних;

виконувати вимоги встановленого відповідно до законодавства режиму доступу до персональних даних та захисту персональних даних.

Суб’єктами відносин, пов’язаних із персональними даними відповідно до цього Закону, можуть бути фізичні та/або юридичні особи інших держав та міжнародні організації.

### **Стаття 5. Об’єкти захисту**

Об’єктами захисту є персональні дані, які обробляються за допомогою інформаційних (автоматизованих) систем та/або картотек персональних даних.

Персональні дані за режимом доступу є інформацією з обмеженим доступом.

Віднесення персональних даних до категорії відомостей, які становлять державну або іншу визначену законом таємницю, і доступ до них здійснюються відповідно до закону.

Персональні дані фізичної особи, яка претендує чи займає виборну посаду (в представницьких органах) або посаду державного службовця першої категорії, не відносяться до інформації з обмеженим доступом, за винятком інформації, яка визначена такою відповідно до закону.

### **Стаття 6. Загальні вимоги до обробки персональних даних**

Персональні дані можуть оброблятися тільки за умови, що:

обробка персональних даних здійснюється за письмовою згодою власника персональних даних або відповідно до законів України;

персональні дані обробляються відповідно до свого прямого призначення, яке визначається повноваженнями суб’єкта відносин, пов’язаних із персональними даними, і не використовуються для інших цілей, не сумісних із цим призначенням;

персональні дані повинні бути точними, у разі необхідності – оновлюватися;

персональні дані обробляються у формі, що допускає ідентифікацію фізичної особи, якої вони стосуються, у строк, не більший ніж це необхідно відповідно до їх законного призначення.

Не допускається обробка даних про фізичну особу без її згоди, крім випадків, визначених законом, і лише в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та прав людини.

Обробка персональних даних в інформаційних (автоматизованих) системах здійснюється відповідно до вимог, встановлених цим Законом та Законом України “Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах”.

### **Стаття 7. Джерела і бази персональних даних**

Первинними джерелами відомостей про фізичну особу є видані на її ім'я документи; підписані нею документи; відомості про фізичну особу на матеріальних носіях інформації, що обробляються суб'єктами відносин, пов'язаними з персональними даними, які діють відповідно до законодавства України та в межах своїх повноважень.

Джерелами відомостей про фізичну особу є бази персональних даних, які зареєстровані в установленому законодавством порядку.

### **Стаття 8. Право власності на персональні дані**

Право власності на персональні дані є невід'ємне, непорушне і невідчужуване.

Право власності на свої персональні дані має кожна фізична особа.

Розпорядження персональними даними особи, яка повністю або частково обмежена в дієздатності, здійснює її повноважний представник.

Право власності на персональні дані фізичної особи, яка померла, належить особам, які визначені її спадкоємцями в частині персональних даних.

Кожна фізична особа має право ознайомитися у суб'єкта відносин, пов'язаних із персональними даними, зі своїми персональними даними, що обробляються цим суб'єктом, чи дати доручення ознайомитися з ними уповноваженим ним особам, крім випадків, встановлених законом.

Право власності на персональні дані охороняється законом.

### **Стаття 9. Користування персональними даними**

Користування персональними даними передбачає будь-які дії їх власника щодо обробки цих даних, дії щодо їх захисту, а також дії щодо надання часткового або повного права обробки персональних даних іншими суб'єктами відносин, пов'язаних із персональними даними.

### **Стаття 10. Використання персональних даних**

Використання персональних даних передбачає дії їх власника щодо користування ними або дії володільця персональних даних, якому їх власником чи законом надано часткове або повне право обробки персональних даних, а також покладені обов'язки щодо їх захисту. Використання персональних даних передбачає також право володільця персональних даних на надання часткового або повного права обробки персональних даних іншим суб'єктам відносин, пов'язаних із персональними даними, за згодою власника персональних даних чи відповідно до закону.

Використання персональних даних їх володільцем передбачає створення ним умов для захисту цих даних. Володільцю персональних даних забороняється розголошувати відомості стосовно власників персональних даних, доступ до персональних даних яких здійснюється іншими суб'єктами відносин, пов'язаних із такими даними.

Використання персональних даних працівниками суб'єктів відносин, пов'язаних із персональними даними, повинне здійснюватися тільки відповідно до їх службових або трудових обов'язків.

Особи, яким було надано доступ до персональних даних у порядку, встановленому законодавством, зобов'язані не допускати розголошення будь-яким способом персональних даних, які їм довірені або стали відомі у зв'язку з виконанням службових або трудових обов'язків. Таке

зобов’язання зберігає чинність після припинення їх діяльності, пов’язаної з персональними даними, крім випадків, установлених законом.

Відомості щодо особистого життя фізичної особи не можуть використовуватися як обумовлювання, яке підтверджує чи не підтверджує її ділові здібності.

### **Стаття 11. Підстави виникнення права на використання персональних даних**

Підставами виникнення права на використання персональних даних є:

письмова згода фізичної особи на обробку її персональних даних, надана у довільній формі;  
письмовий договір про введення відомостей про фізичну особу до бази персональних даних. Власник персональних даних має право робити в договорі застереження щодо обмеження обробки його персональних даних;

дозвіл на обробку персональних даних, наданий відповідно до закону суб’єкту відносин, пов’язаних із персональними даними, виключно для виконання його повноважень.

### **Стаття 12. Збирання персональних даних**

Збирання персональних даних передбачає будь-які дії щодо зосередження певних відомостей про фізичну особу з будь-яких джерел та розміщення їх у базі персональних даних.

При первісному розміщенні відомостей про фізичну особу до складу бази персональних даних їх власник повідомляється протягом одного місяця про мету розміщення даних.

Повідомлення не здійснюється, якщо персональні дані збираються:

для забезпечення захисту персональних даних;

у випадках, визначених законом в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та прав людини;

для тимчасового, на строк не більше трьох місяців, їх зберігання у базі персональних даних. У разі подальшої обробки персональних даних понад зазначеного тримісячного строку їх введення до бази персональних даних їх власник повідомляється протягом одного місяця про мету обробки цих даних;

із загальнодоступних джерел.

Відомості про фізичну особу, що зібрані з будь-яких джерел, а також інформація про їх джерела надаються власнику персональних даних за його вимогою.

### **Стаття 13. Накопичення персональних даних**

Накопичення персональних даних передбачає будь-які дії щодо поєднання та систематизацію відомостей про фізичну особу чи групу фізичних осіб або введення цих даних до бази персональних даних.

Забороняється накопичення персональних даних, якщо мета їх збирання не відповідає законам.

### **Стаття 14. Зберігання персональних даних**

Зберігання персональних даних передбачає будь-які дії щодо забезпечення їх цілісності та відповідного режиму доступу до них.

У разі зберігання персональних даних з метою їх поширення в знеособленій формі необхідно зберігати окремі відмінності, за якими конкретні відомості про фізичну особу можуть бути поставлені у відповідність з певним суб’єктом відносин, пов’язаних із персональними даними.

### **Стаття 15. Поширення персональних даних**

Поширення персональних даних передбачає будь-які дії щодо передачі відомостей про фізичну особу між суб’єктами відносин, пов’язаних із персональними даними, для їх обробки.

Поширення персональних даних здійснюється безпосередньо власником персональних даних або уповноваженим ним суб'єктом, крім випадків здійснення органами державної влади та органами місцевого самоврядування своїх повноважень, передбачених законом.

Поширення персональних даних без згоди власника персональних даних або уповноваженого ним суб'єкта дозволяється у випадках, визначених законом, і лише в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та прав людини. Відповідальність за виконання вимог встановленого режиму захисту даних про фізичну особу несе сторона, що поширює персональні дані.

## **Стаття 16. Режим доступу до персональних даних**

Будь-який суб'єкт відносин, пов'язаних із персональними даними, має право звернутися до будь-якого іншого суб'єкта таких відносин стосовно персональних даних певної фізичної особи.

Доступ до персональних даних здійснюється згідно з режимом доступу, встановленим згідно з законодавством.

Доступ до персональних даних не надається, якщо суб'єкт відносин, пов'язаних із персональними даними, відмовляється взяти на себе зобов'язання щодо забезпечення умов захисту персональних даних.

Держава здійснює контроль за додержанням режиму доступу до персональних даних.

Контроль за додержанням режиму доступу до персональних даних здійснюється уповноваженим органом з питань захисту персональних даних. Завдання контролю за додержанням режиму доступу полягає у забезпеченні виконання вимог законодавства про персональні дані всіма суб'єктами відносин, пов'язаних із персональними даними, недопущення ними несанкціонованого доступу до персональних даних.

## **Стаття 17. Запит щодо доступу до персональних даних**

Суб'єкт відносин, пов'язаних із персональними даними, подає запит щодо доступу (надалі – запит) до персональних даних іншому суб'єкту відносин, пов'язаних із персональними даними.

Запит повинен містити такі відомості:

прізвище, ім'я та по батькові, місце проживання та реквізити документа, що посвідчує фізичну особу, яка подає запит;

найменування, місцезнаходження та адреса юридичної особи, якою подається запит, посада, прізвище, ім'я та по батькові особи, яка засвідчує запит; підтвердження того, що зміст запиту відповідає повноваженням юридичної особи;

прізвище, ім'я та по батькові та інші відомості, що дають змогу ідентифікувати фізичну особу, стосовно якої робиться запит;

відомості про інформаційну (автоматизовану) систему обробки персональних даних, стосовно яких подається запит, чи відомості про розпорядника цієї системи;

перелік персональних даних, що запитуються;

мета запиту.

Строк вивчення запиту на предмет його задоволення не повинен перевищувати десяти днів.

Протягом цього строку будь-який суб'єкт відносин, пов'язаних із персональними даними, сповіщає особу, яка подає запит, про те, що запит буде задоволено, або про те, що відповідні персональні дані не підлягають наданню, із зазначенням підстави, визначеної в нормативно-правовому акті.

Запит задовольняється протягом одного місяця.

Власник персональних даних має право на одержання будь-яких відомостей про себе у будь-якого суб'єкта відносин, пов'язаних із персональними даними, згідно із законом.

## **Стаття 18. Обробка персональних даних, які становлять державну або іншу визначену законом таємницю**

Віднесення персональних даних до категорії відомостей, які становлять державну або іншу визначену законом таємницю, і доступ до них здійснюються відповідно до закону.

Порядок обробки персональних даних, які становлять державну або іншу визначену законом таємницю, та захисту цих даних визначається законодавством за умови дотримання вимог, встановлених цим Законом.

Порядок і строк засекречування персональних даних, які становлять державну або іншу визначену законом таємницю, визначаються відповідно до закону.

## **Стаття 19. Відстрочення та відмова у доступі до персональних даних**

Відстрочення у доступі до персональних даних допускається в тому разі, коли необхідні дані не можуть бути надані протягом місяця. Повідомлення про відстрочення доводиться до відома фізичної або юридичної особи, яка зробила запит, у письмовій формі з роз'ясненням порядку оскарження такого рішення.

У повідомленні про відстрочення зазначається:

прізвище, ім'я та по батькові посадової особи, яка відмовляє у задоволенні доступу в місячний строк;

дата відправлення повідомлення;

причина відстрочення;

строк, протягом якого буде задоволено запит.

Відмова в доступі до персональних даних допускається в разі, якщо їх віднесено до категорії відомостей, які становлять державну або іншу визначену законом таємницю, або якщо доступ до персональних даних заборонено згідно із законом.

У повідомленні про відмову зазначається:

прізвище, ім'я, по батькові посадової особи, яка відмовляє у доступі;

дата відправлення повідомлення;

причина відмови.

## **Стаття 20. Оскарження рішення про відстрочення чи відмову в доступі до персональних даних**

Рішення про відстрочення або відмову в доступі до персональних даних може бути оскаржено до уповноваженого органу з питань захисту персональних даних або до суду.

Якщо запит зроблено власником персональних даних, обов'язок щодо доведення в суді законності відстрочення чи відмови у його доступі до персональних даних покладається на суб'єкта відносин, пов'язаних із персональними даними, до якого подано запит на доступ.

## **Стаття 21. Додаткові права власника персональних даних, що підлягають автоматизованому обробленню**

Кожний власник персональних даних має право:

знати про місцезнаходження інформаційної (автоматизованої) системи, що обробляє його персональні дані, її призначення та найменування, місцезнаходження та адресу володільця або розпорядника цієї системи;

на доступ до своїх персональних даних, які обробляються в архівних установах;

отримати в місячний строк відповідь про те, чи зберігаються його персональні дані у відповідній інформаційній (автоматизованій) системі;

пред'являти вмотивовану вимогу щодо зміни або знищення даних будь-яким володільцем персональних даних щодо обробки персональних даних про нього, якщо ці дані обробляються незаконно чи є недостовірними;

звертатися до суду для захисту своїх прав.

## **Стаття 22. Оплата доступу до персональних даних**

Доступ власника персональних даних до даних про себе здійснюється безоплатно.

Доступ інших суб'єктів відносин, пов'язаних із персональними даними, до персональних даних певної фізичної особи чи групи фізичних осіб може бути платним. Оплаті підлягає робота, пов'язана із обробкою персональних даних, а також робота з консультування та організації доступу до відповідних даних.

Розмір плати за послуги з надання персональних даних органами державної влади визначається Кабінетом Міністрів України.

Органи державної влади та органи місцевого самоврядування мають право на безперешкодний і безоплатний доступ до персональних даних відповідно до покладених на них повноважень.

## **Стаття 23. Зміни і доповнення до персональних даних**

Зміни чи доповнення до персональних даних вносяться на підставі вмотивованої письмової вимоги власника персональних даних.

Дозволяється внесення зміни до персональних даних за зверненням інших суб'єктів відносин, пов'язаних із персональними даними, якщо на це є згода власника персональних даних чи відповідна зміна здійснюється за рішенням суду, що набрало законної сили.

Зміна персональних даних, які не відповідають дійсності, проводиться протягом чотирнадцяти робочих днів з дня звернення власника персональних даних.

## **Стаття 24. Повідомлення про дії з персональними даними**

Про зміну, доповнення, знищення персональних даних або обмеження до них доступу володільці персональних даних повідомляють власника персональних даних, а також суб'єктів відносин, пов'язаних із персональними даними, яким ці дані передаються, якщо це необхідно для захисту інтересів власника персональних даних.

## **Стаття 25. Право на захист персональних даних**

Держава гарантує фізичній особі право на захист персональних даних.

Суб'єкти відносин, пов'язаних із персональними даними, повинні забезпечити захист прав власності на персональні дані.

Власник персональних даних має право на захист цих даних від несанкціонованої обробки та випадкової втрати, знищення, завдання шкоди у зв'язку з умисним приховуванням, ненаданням чи несвоєчасним їх наданням, а також на захист від надання відомостей, що є недостовірними чи ганьблять честь, гідність та ділову репутацію фізичної особи.

## **Стаття 26. Уповноважений орган з питань захисту персональних даних**

Основними повноваженнями уповноваженого органу з питань захисту персональних даних є:

- підготовка пропозицій щодо формування державної політики у сфері захисту персональних даних;

- реєстрація баз персональних даних, інформаційних (автоматизованих) систем обробки персональних даних;

- контроль за виконанням законодавства з питань захисту персональних даних з безперешкодним доступом до приміщень, в яких здійснюється обробка персональних даних;

- надання приписів щодо припинення роботи баз персональних даних, інформаційних (автоматизованих) систем обробки персональних даних у разі виявлення порушень;

розгляд пропозицій, запитів, звернень, вимог та скарг фізичних і юридичних осіб; забезпечення взаємодії з іноземними суб'єктами відносин, пов'язаних із персональними даними;

участь у роботі міжнародних організацій з питань захисту персональних даних.

Реєстрація баз персональних даних, інформаційних (автоматизованих) систем обробки персональних даних здійснюється за заявами володільців персональних даних.

Порядок реєстрації баз персональних даних, інформаційних (автоматизованих) систем обробки персональних даних визначається Кабінетом Міністрів України.

### **Стаття 27. Служби захисту персональних даних**

В органах державної влади та органах місцевого самоврядування, організаціях, установах і підприємствах усіх форм власності визначається відповідальна особа, яка організовує роботу, пов'язану із захистом персональних даних при їх обробці в інформаційних (автоматизованих) системах та картотеках персональних даних, і несе персональну відповідальність за забезпечення захисту згідно з вимогами цього Закону.

Фізичні особи-підприємці, адвокати, приватні нотаріуси несуть персональну відповідальність за організацію захисту персональних даних згідно з вимогами закону.

### **Стаття 28. Обмеження дії окремих статей цього Закону**

Обмеження прав, передбачених статтями 10, 20 і 22 цього Закону здійснюється лише в інтересах:

національної безпеки, економічного добробуту та прав людини;

захисту прав і свобод фізичних осіб, персональні дані яких обробляються, чи прав інших суб'єктів відносин, пов'язаних із персональними даними, а також з метою боротьби з адміністративними порушеннями та злочинністю;

забезпечення зведеною знеособленою інформацією щодо персональних даних органів державної влади, органів місцевого самоврядування, юридичних та фізичних осіб відповідно до законодавства.

Суб'єкти відносин, пов'язаних із персональними даними, здійснюють свої повноваження в установлених Конституцією України, законами України межах.

### **Стаття 29. Фінансування робіт із захисту персональних даних**

Фінансування заходів щодо забезпечення захисту персональних даних здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України та місцевих бюджетів, коштів суб'єктів відносин, пов'язаних із персональними даними.

### **Стаття 30. Відповідальність за порушення законодавства про захист персональних даних**

Порушення законодавства України про захист персональних даних тягне за собою відповідальність, встановлену законом.

Несанкціоновані дії або бездіяльність володільців персональних даних, що завдали шкоду фізичним чи юридичним особам, можуть бути оскаржені до суду в порядку, встановленому законом.

Шкода, завдана фізичним чи юридичним особам володільцем персональних даних під час виконання ним своїх обов'язків, підлягає відшкодуванню в порядку, встановленому законом.

### **Стаття 31. Міжнародне співробітництво**

Співробітництво з іноземними суб'єктами відносин, пов'язаних із персональними даними, регулюється Конституцією України, цим Законом, іншими нормативно-правовими актами та

міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Якщо міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені законодавством України, то застосовуються правила міжнародного договору України.

Передача персональних даних іноземним суб'єктам відносин, пов'язаних із персональними даними, здійснюється лише за умов забезпечення права власності на персональні дані і наявності дозволу уповноваженого органу з питань захисту персональних даних у випадках, встановлених законом або міжнародним договором України. Персональні дані не можуть поширюватися з іншою метою, ніж та, з якою вони були зібрані.

### Стаття 32. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з 1 січня 2007 року.
2. Нормативно-правові акти до приведення їх у відповідність із цим Законом діють у частині, що не суперечить цьому Закону.
3. Кабінету Міністрів України протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом:
  - підготувати та подати на розгляд Верховної Ради України відповідні пропозиції про внесення змін до законів України;
  - забезпечити прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Законом;
  - забезпечити приведення своїх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

~~~~~ \* \* \* ~~~~~

### **Від авторів Закону України “Про захист персональних даних”**

1. Початок розробки проекту базового (рамкового) Закону України “Про захист персональних даних” було покладено у 1996 р. Практична необхідність розробки закону обґрунтовується наступним:

- стан нормативно-правової бази України не в повній мірі забезпечує захист прав людини у сфері персональних даних. Нормативна база має слабку кореляцію з вимогами статей 3, 23, 31, 32, 34 Конституції України та міжнародних стандартів;
- діючі у цей час більш як 20 законів України, пов'язані зі збором, використанням і передачею інформації про фізичних осіб, не мають однозначного визначення персональних даних.

2. Перша версія законопроекту була підготовлена у 1998 році.

На той час законопроект 4 рази розглядався у міністерствах і комітетах: Мінекономіці, Мінфіні, Мінюсті, в МВС, СБУ, Комітеті з питань державних секретів, Податковій адміністрації, у Раді національної безпеки і оборони, Уповноваженим ВР України з прав людини. Було **враховано понад 160 зауважень і пропозицій**.

На кінець 1999 р. законопроект погодили всі міністерства та відомства і 27 грудня 1999 р. він був спрямований до Кабінету Міністрів України.

Після внесення правок профільними відділами Кабміну, законопроект в 5-ий раз був розісланий на погодження до тих же органів влади, а також до Міністерства освіти і науки, Міністерства закордонних справ. Було отримано понад **50 зауважень**, після врахування яких керівники всіх органів державної влади затвердили останню версію законопроекту і у грудні 2000 року він був переданий до Кабінету Міністрів України.

На той час законопроект мав 8 версій, 23 редакції, при розробці було **враховано понад 250 зауважень та пропозицій**.

3. У червні 2002 року авторами законопроекту був здійснений переклад з англійської на українську мову Конвенції № 108 Ради Європи “Про захист осіб у зв’язку з автоматизованою обробкою персональних даних” та Додаткового протоколу до зазначеної Конвенції щодо органів нагляду та транскордонних потоків від 08.11.2001 р., які були затверджені МЗС України як офіційні переклади (лист МЗС України від 02.07.2002 р. № 72/15-077-1412).

4. У січні 2003 року законопроект зареєстрований у Верховній Раді України (реєстраційний № 2618 від 10.01.2003 р.). Ініціатори реєстрації проекту Закону України “Про захист персональних даних” – Народні депутати України Родіонов М.К., Ніколаєнко С.М., Юхновський І.Р., Толочко П.П., Ситник К.М.

Узагальнюючий висновок Головного науково-експертного управління Верховної Ради України: *“За результатами розгляду в першому читанні проект Закону України “Про захист персональних даних” може бути взятий за основу з врахуванням викладених вище зауважень і пропозицій”*.

У травні 2003 року законопроект розглянутий у першому читанні та прийнятий за основу (Постанова Верховної Ради України від 15.05.2003 р. № 784-IV). Згідно поіменного голосування 15.03.2003 р.: “за” – 244 депутата, “проти” – 5 депутатів (О.Каменяш, В.Фіалковський, І.Гаврілюк, Е.Матвейчук, Т.Чорновил), “утримались” – немає, “не голосувало” – 167 депутатів. Всього – 416 депутатів. **Рішення прийнято.**

5. У березні 2006 року законопроект розглянутий у другому читанні і прийнятий 16.03.2006 р. в цілому. Згідно поіменного голосування: “за” – 287 депутатів, “проти” – немає, “утримались” – 1 депутат (Г.Суркіс), “не голосувало” – 108 депутатів. Всього – 396 депутатів. **Рішення прийнято.**

На цей час **враховано понад 600 зауважень та пропозицій.**

6. Результати дослідницької роботи щодо створення базового (рамкового) Закону України “Про захист персональних даних” та відповідного єдиного механізму у сфері захисту персональних даних в Україні доповідалися й обговорювалися на конференціях, семінарах та круглих столах, зокрема:

- *Проблеми захисту персональних даних в автоматизованих системах.* Доповідь на другій міжнародній науково-практичній конференції “Людина та духовність”. Організатори – НДІ “Проблеми людини” та інститут філософії НАН України, м. Київ, 27.05.1997 р.;

- *Захист персональних даних.* Доповідь на робочому семінарі “Адміністрація та громадянин. Австрійський досвід”. Організатор – Українсько-європейський консультативний центр з питань законодавства (UEPLA), м. Київ, 03.03.1999 р.;

- *Проблеми захисту персональних даних в Україні.* Доповідь на міжнародному семінарі “Європейське законодавство відносно прослуховування телефонних розмов та вдосконалення українського законодавства”. Організатори – Директорат по правах людини Ради Європи, Центр інформації та документації Ради Європи в Україні, Харківська правозахисна група, Міністерство внутрішніх справ України, Академія правових наук України, м. Київ, 22 – 23.11.1999 р.;

- *До питання про механізми захисту персональних даних.* Доповідь на міжнародному семінарі “Європейське законодавство про свободу інформації та вдосконалення українського законодавства”. Організатори – Директорат з прав людини Ради Європи, Харківська правозахисна група, Центр інформації та документації Ради Європи в Україні, Державний комітет зв’язку та інформатизації України, м. Київ, 28.11.2000 р.;

- *Про проект Закону України “Про інформацію персонального характеру”.* Доповідь учасникам Круглого столу “Україна – інформаційно-комунікаційні технології для розвитку”. Організатори – Програма розвитку ООН, міжнародний фонд “Відродження”, Державний комітет зв’язку та інформатизації України, м. Київ, 13.11.2001 р.;

- *Про проект Закону України “Про інформацію персонального характеру”.* Доповідь на засіданні експертів “Впровадження міжнародних стандартів із захисту приватності інформації

персонального характеру в Україні”. Організатори – Організація з Безпеки та Співробітництва в Європі (OSCE) та Рада Європи у співробітництві з Верховною Радою України, за підтримки Посольства Королівства Нідерландів в Україні, м. Київ, 17.12.2001 р. (у присутності Комісара Ради Європи із захисту даних, Виконавчого члена Комісії Австрії у питаннях захисту даних пані Вольтраут Кочі);

- *Про приєднання України до Конвенції № 108 Ради Європи.* Доповідь на міжнародному просвітницькому семінарі “Свобода вираження поглядів, приватність та Інтернет”. Організатори – Харківська правозахисна група та фонд Мак-Артура, м. Київ, 26 – 27.09.2002 р.;

- *Упорядкування суспільних інформаційних відносин у сфері захисту персональних даних.* Доповідь на IV Міжнародній науково-технічній конференції “Електронно-інформаційні ресурси: Проблеми формування, зберігання, обробки, поширення, захисту і використання інформаційних ресурсів”. Організатори – УкрІНТЕІ, Міністерство науки та освіти України, Національна академія наук України, м. Київ, 07 – 08.10.2003 р.

- *До питання ідентифікації фізичних осіб та захисту персональних даних.* Доповідь на четвертій науково-технічній конференції “Правове, нормативне та метрологічне забезпечення системи захисту інформації в Україні”. Організатори – Служба Безпеки України, Держспоживстандарт України, Національний технічний університет України “КПІ”, Національна академія СБ України, Асоціація захисників інформації “АЗІС”, Інститут комп’ютерних технологій. м. Київ, 01 – 03.03.2006 р.

1. Основні положення дослідження щодо розробки єдиної системи захисту персональних даних в Україні дістали своє відображення у:

- дисертації під назвою **“Організаційно-правові питання захисту персональних даних”** (за спеціальністю 12.00.07 – теорія управління; адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право) на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук. Результати роботи отримали позитивний експертний висновок 18 докторів та 19 кандидатів наук. Дисертація захищена у 2004 році;

- 12 книгах (монографіях), Звіту про НДР, 21 статтях у наукових фахових та 29 у інших виданнях з питань правової інформатики, інтелектуальної власності, ліцензування, захисту персональних даних, інформаційного права тощо, зокрема:

- *Защита персональных данных.* – К.: Національне агентство з питань інформатизації при Президенті України, 1998. – 128 с.

- *Права человека и защита персональных данных.* – Харьков: Фолио-ХПГ, 2000. – 280 с.

- *Правовий механізм захисту персональних даних:* Монографія; За ред. д.е.н., професора М.Я. Швеця та д.ю.н., професора Р.А. Калюжного – К.: Парламентське видавництво, 2003. – 120 с.

- *Інформаційне право та правової інформатики в сфері захисту персональних даних;* За ред. члена-кореспондента АПрН України Швеця М.Я. – К.: НДЦПІ АПрН України, 2005. – 451 с.

- *Комплексне порівняльно-правове дослідження відповідності законодавства України законодавству Європейського Союзу у сфері захисту персональних даних:* Звіт про науково-дослідну роботу. – К.: НДЦПІ АПрН України, 2005. – 509 с.

- *Персональні дані та право власності* // Українське право. – 2002. – № 1. – С. 152-157.

- *Про зняття з розгляду Верховною Радою України законопроект “Про інформацію персонального характеру”* // Правова інформатика: науковий журнал НДЦПІ АПрН України. – 2(6)/2005. – С. 52-63.

- *До питання застосування у правотворчості понять “інформація” та “дані”* // Правова інформатика: науковий журнал НДЦПІ АПрН України. – 4(8)/2005. – С. 31-37.

- *Про економічний аспект захисту персональних даних у контексті права власності на інформацію* // Правова інформатика: науковий журнал НДЦПІ АПрН України. – 1(9)/2006. – С. 45-54.

~~~~~ \* \* \* ~~~~~